

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM**

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CLASA A III-A

EDUCAȚIE MUZICALĂ

*Aprobat cu ordin al Ministrului
nr. 5198 din 01.11.2004*

NOTA DE PREZENTARE

Documentul de față reprezintă curriculum-ul de *Educație muzicală* pentru clasa III-a. Acesta are rolul de a regla activitatea cadrelor didactice care predau această disciplină și de a furniza informații privind **ce anume se intenționează să știe și să fie capabili să facă elevii** la sfârșitul anului școlar.

Scopul educației muzicale constă în dezvoltarea sensibilității estetice a elevilor, a capacităților de receptare și exprimare muzicală, prin activități practice de cântare (vocală și instrumentală) și prin audiții muzicale, în contexte de învățare, care să permită manifestarea spontană, creativă a elevilor și exprimarea preferințelor acestora pentru audiere și reaudiere.

Noul curriculum continuă coerent curriculumul pentru clasele I și a II-a, accentuând importanța activităților concrete, a jocului, a mișcării, a obiectelor și a instrumentelor care produc diverse sunete, pentru receptarea muzicii și pentru exprimarea prin muzică. Un aspect pozitiv ce se poate remarca este acela că, prin sugestiile de activități de învățare, se direcționează schimbarea practicilor educaționale în clasa de elevi, în sensul unei abordări didactice integrate a educației muzicale.

Educația muzicală, componentă de bază a educației artistice în școala primară, dispune de valențe formative multiple, vizând toate resorturile personalității umane, atât pe cele afective cât și pe cele psihomotrice și intelectuale.

Educația muzicală se desfășoară în două etape: **etapa oral intuitivă** (a prenotației), în care muzica se învață exclusiv după auz, prin ascultare și cântare, mișcare și acompaniament ritmic de jucării sonore sau instrumente de percuție, și **etapa notației** (a scris-cititului muzical), în care cunoașterea și aplicarea elementelor de limbaj muzical se realizează în mod conștient. Acompaniamentul muzical și ritmic este asigurat atât de învățători, cât și de elevi.

Forma actuală a curriculum-ului de *Educație muzicală* reflectă adecvarea la nivelul ciclului primar a unor principii de proiectare curriculară care au menirea să asigure coerența acestei discipline, principii care constituie, în fapt, dominantele noului curriculum.

În acest context, documentul prezintă următoarea structură:

- **Obiective cadru**, urmărite pe întreg parcursul ciclului primar;
- **Obiective de referință** însoțite de **exemple de activități de învățare**, prezentate pentru fiecare an de studiu;
- **Conținuturi ale învățării**, prezentate pentru fiecare an de studiu;
- **Sugestii pentru repertoriul de cântece și pentru audiții muzicale**, prezentate pentru fiecare an de studiu;
- **Standarde curriculare** ca repere necesare pentru construirea descriptorilor de performanță în vederea evaluării rezultatelor învățării la finele învățământului primar.

NOTĂ:

Prezenta programă este valabilă și pentru unitățile de învățământ / clasele în care predarea se face în limbile minorităților naționale. În activitățile de învățare se poate valorifica material muzical, vocal și instrumental, conform specificului național, atât în reproducerea cântecelor, cât și prin audiții.

OBIECTIVE CADRU

1. Valorificarea în practica vocală și instrumentală a elementelor de limbaj muzical receptate
2. Exprimarea prin muzică

CLASA a III-a

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Valorificarea în practica vocală și instrumentală a elementelor de limbaj muzical receptate

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 să reproducă un repertoriu de cântece receptate după auz, respectând cerințele unei emisii, intonații și dicții corecte	- redarea fragmentară și integrală, în colectiv, în grupuri mici și individual, a unui repertoriu de 15-20 de cântece, cu ambitusul cuprins între do1-do2; - exersarea deprinderilor de cântare în colectiv și de tehnică vocală (emisie naturală, dicție, respirație);
*1.2 să diversifice mișcările prin care evidențiază elementele de limbaj muzical întâlnite în melodii	- marcarea strofei și a refrenului cântecului, prin respirație, prin mișcare și prin modalitățile de interpretare armonico-polifonică (exemplu: solist-cor); - exersarea prin joc a mișcărilor sugerate de ritm, mersul melodic, metru și text, cântând sau audiind; - recunoașterea unor elemente de structură muzicală (început, sfârșit, repetiții etc.), prin asocierea lor cu anumite mișcări corporale;
1.3 să diferențieze auditiv și în cântare calitățile sunetului muzical (înălțime, intensitate, durată și timbru)	- audierea comparată (prin jocuri) a unor: - sunete emise de voci umane (adult-copil, bărbat-femeie); - timbruri instrumente (pian, vioară); - audierea comparată (prin jocuri) a sunetelor de intensități diferite: tare - mediu - încet; - reproducerea vocală/cu jucării muzicale/cu bătăi din palme a unor onomatopee și recitative/formule ritmice (două-patru măsuri); - audierea comparată (prin jocuri) a unor intervale: ascendente-descendente, a mersului melodic ascendent și descendent;
*1.4 să redea instrumental (blockflöte, xilofon, clape, instrumente specifice zonei etc.) sunete de înălțimi diferite și melodii simple (din folclorul copiilor)	- asocierea poziției mâinii pe instrument cu sunetul (4-5 sunete) - redarea instrumentală a cântecelor învățate vocal, în limitele sunetelor cunoscute, a duratelor de pătrime și optime și a pauzei de pătrime, în măsura de 2/4;
1.5 să identifice prin audiție elemente de limbaj muzical (timbru, ritm, melodie)	- sesizarea nuanțelor contrastante (tare-încet); - sesizarea timbrurilor diferite (vocal-instrumental); - sesizarea tempo-urilor contrastante (lent-repede);
1.6 să recunoască intuitiv muzica populară, respectiv muzica cultă, în cadrul audițiilor	- audierea unor piese folclorice variate: obiceiuri de iarnă, dansuri (înregistrări sau direct); - audierea unor lucrări din creația cultă.

2. Exprimarea prin muzică

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să utilizeze nuanța și tempo-ul adecvate în interpretarea cântecelor din repertoriu, corelându-le cu conținutul de	- cântarea cu nuanța și tempo-ul potrivite, în interpretarea vocală și vocal-instrumentală individuală și colectivă

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a, elevul va fi capabil:</i> idei al cântecului	<i>Pe parcursul clasei a III-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.2 să cânte la unison și în aranjamente armonico-polifonice	- cântarea vocală la unison, pe grupe (alternativ, în lanț, în dialog), cu solist și cor; - cântarea pe grupe (vocale și instrumentale), utilizând alternativ sau concomitent instrumentele melodice și de percuție alese;
2.3 să identifice în cântecele audiate specificul relației dintre conținutul de idei și caracterul melodiei	- stabilirea corespondențelor între conținutul de idei și caracterul melodiei; - diferențierea tematică a cântecelor;
2.4 să cânte vocal, cu acompaniament instrumental realizat de către cadrul didactic	- interpretarea cântecelor cu acompaniamentul instrumentului mînuit de cadrul didactic;
2.5 să acompanieze cântecele ritmic și metric	- acompanierea cu mișcări corporale (bătăi din palme, pe genunchi, pe piept, cu talpa pe podea, pocnind din degete) - acompanierea cu jucării muzicale (toba, lemne, clopoțel, maracas, triunghiu, tamburină, gong, castagneta); - confecționarea de jucării muzicale;
2.6 să își exprime argumentat preferința pentru anumite cântece, pentru un anumit gen de muzică	- compararea cântecelor din repertoriu, alegerea cântecelor adecvate pentru diferite evenimente din viața clasei sau a școlii, a celor preferate; - dialog dirijat pe tema preferințelor muzicale;
2.7 să redea prin onomatopee și/sau prin sunete muzicale personaje literare, fenomene naturale etc.	- crearea unui joc pe muzică, inspirat de conținutul de idei, de caracterul melodiei, sau de anumite elemente de limbaj - asocierea timbrului instrumental cu anumite personaje literare, cu fenomene din natură etc.;
*2.8 să improvizeze scurte melodii	- <i>improvizația melodică pe o temă muzicală dată (2-4 măsuri).</i>

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

Cântarea vocală

- deprinderi specifice de cânt (emisia naturală, dicția, respirația corectă)
- deprinderi de cântare în colectiv

***Cântarea instrumentală**

- *jucării muzicale*
- *instrumente muzicale melodice și de percuție*

Ritmul

Tactarea măsurii

Duratele de pătrime, optime, doime și pauza de pătrime, structuri ritmice

Măsura de 2/4

Melodia

**Sunetele La, Sol, Mi, Do*

Legătura dintre text și melodie (strofa și refrenul, versul)

Elemente de construcție a melodiei: început, sfârșit, repetiții

**Improvizația melodică pe o temă muzicală dată*

Timbrul

Sunete vocale-instrumentale

Vocea de adult și de copil, vocea de bărbat și de femeie

Solistul și corul

Pianul, vioara

Genuri muzicale

Genuri ale folclorului ocazional: colinda și cântecul de stea.

Genuri muzicale de factură cultă: valsul, rapsodia.

Interpretarea

Procedee armonico-polifonice: grupe alternative, solist – cor, lanț, dialog

Cântarea cu acompaniament

Cântarea vocal-instrumentală

Nuanțe: tare – încet – mediu

Tempo: repede – lent

Mișcarea pe muzică: liberă, ritmică, pe timpii măsurii, inspirată de caracterul muzicii, mișcarea de dans

Repertoriu de cântece (sugestii)

1. *Cu mingea*
2. *Barza* – ***
3. *Melcul supărat* - d.f.c.
4. *Bondarul* - Gr. Teodosiu
5. *Foaie verde busuioc* – I. D. Vicol
6. *Săniuța* - I. D. Vicol
7. *Mamei* - Marțian Negrea
8. *Cântă iar* - I. D. Vicol
9. *Glasul instrumentelor* - Al. Husanide
10. *Trec ostașii* - Ion Chioreanu
11. *În pădure* - ***
12. *Primăvara a sosit* - N. Oancea
13. *Zidarul* - C. Lungu
14. *Iepuraș, drăgălaș* - după Al. Voevidca
15. *Dogarul* - G. Breazul
16. *Cântă iar în crânguri* - Ion D. Vicol
17. *Primăvara a sosit* - N. Oancea
18. *Mișcă vântul frunzele* - D. Cuclin
19. *Vulpea și rața* - Gh. Mugur
20. *Săniuța* - ***
21. *Ceasul* - Al. Voevidca
22. *În clasă* - Al. Voevidca
23. *Glasul florilor* - T. Vasilache

Audiții muzicale (sugestii)

A. Vivaldi	- <i>Anotimpurile</i> , fragmente
Leopold Mozart	- <i>Simfonia jucăriilor</i> , fragmente
W. A. Mozart	- <i>Mica serenadă</i> , fragmente
J. Haydn	- <i>Simfonia Ceasornicul</i> , fragmente
- <i>Simfonia Surpriza</i> (p. 2), fragmente
R. Schumann	- <i>Scene pentru copii</i> (pian), fragmente
F. Mendelssohn-
Bartholdy	- <i>Uvertura la Visul unei noapți de vară</i>
G. Enescu	- <i>Rapsodia I și II</i> , fragmente;
- <i>Suita Impresii din copilărie</i> , fragmente
N. Rimski-
Korsakov	- <i>Zborul cărăbușului</i> , fragmente
A. Dvorák	- <i>Humoresca</i> , fragmente
Sabin Drăgoi	- <i>Divertisment rustic</i> , fragmente

STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ
la sfârșitul ciclului primar

Obiective cadru		Standarde
1	Valorificarea în practica muzicală vocală și instrumentală a elementelor de limbaj muzical receptate	S1. Cântarea vocală în colectiv și în grupe mici a unui repertoriu de cântece pentru copii format din 10 cântece S2. Citirea și acompanierea unor cântece cu o problematică muzicală redusă
2	Exprimarea prin muzică	S3. Interpretarea repertoriului în aranjamente simple armonico-polifonice, cu acompaniamente ritmice, vocale și vocal-instrumentale, sub formă de joc S4. Transpunerea elementelor de limbaj muzical și a propriilor trăiri în mișcarea corporală (liberă, dirijată, de dans)